

Briuselis, 2025 m. liepos 11 d.
(OR. en)

11521/25

EF 240
ECOFIN 989
DELECT 99

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. liepos 2 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2025) 4105 final
Dalykas:	KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../... 2025 07 01 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomas metodas, pagal kurį nustatomas pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, kaip nurodyta 94 straipsnio 3 dalyje, 273a straipsnio 3 dalyje ir 325a straipsnio 2 dalyje

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2025) 4105 final.

Pridedama: C(2025) 4105 final

Briuselis, 2025 07 01
C(2025) 4105 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 07 01

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomas metodas, pagal kurį nustatomas pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, kaip nurodyta 94 straipsnio 3 dalyje, 273a straipsnio 3 dalyje ir 325a straipsnio 2 dalyje

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Reglamento (ES) Nr. 575/2013 (toliau – reglamentas) 94 straipsnio 10 dalimi Komisija įgaliojama, Europos bankininkystės institucijai (EBI) pateikus standartų projektus, pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsnius priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomas metodas, pagal kurį nustatomas pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, kaip nurodyta reglamento 94 straipsnio 3 dalyje, 273a straipsnio 3 dalyje ir 325a straipsnio 2 dalyje.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama EBI, 10 straipsnio 1 dalį Komisija per tris mėnesius nuo standartų projektų gavimo turi nuspręsti, ar gautus projektus patvirtinti. Komisija, atsižvelgdama į tame reglamente nustatytą specialią tvarką, standartų projektus taip pat gali patvirtinti tik iš dalies arba su pakeitimais, jeigu to reikia vadovaujantis Sąjungos interesais.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą EBI surengė viešas konsultacijas dėl techninių standartų projektų, Komisijai pateiktų pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 (toliau – reglamentas) 94 straipsnio 10 dalį. Konsultacijoms skirtas dokumentas EBI svetainėje buvo paskelbtas 2024 m. balandžio 24 d., o konsultacijos užbaigtos 2024 m. liepos 24 d. Be to, EBI paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 37 straipsnį, dėl jų pateikti rekomendacijų. Kartu su techninių standartų projektais EBI pateikė paaiškinimą, kaip į šių konsultacijų rezultatus atsižvelgta rengiant Komisijai pateiktus galutinius techninių standartų projektus.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą kartu su techninių standartų projektais EBI pateikė poveikio vertinimą, įskaitant su Komisijai pateiktais techninių standartų projektais susijusią sąnaudų ir naudos analizę. Ši analizė pateikta <https://www.eba.europa.eu/activities/single-rulebook/regulatory-activities/market-counterparty-and-cva-risk/regulatory-technical-standards-method-identifying-main-risk-driver-position-and-determining-whether>, techninių standartų projektų galutinės ataskaitos 24–31 p.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Galutiniais techninių standartų projektais nustatomas metodas, pagal kurį nustatomas pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija.

Siūlomas bendrasis metodas pozicijos pagrindiniam rizikos veiksniumi nustatyti yra grindžiamas jautrumu, apibrėžtu pagal rinkos rizikos standartizuotą metodą (FRTB-SA), arba papildomais mokesčiais, apibrėžtais pagal standartizuotą sandorio šalies kredito rizikos vertinimo metodą (SA-CCR). Metodika, pagal kurią nustatoma, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, yra suderinta su techniniuose standartuose, parengtuose pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 279a straipsnio 3 dalies b punktą, nustatyta metodika.

Gana paprastoms priemonėms, kaip antai fiksuotųjų palūkanų obligacijoms, kintamosios palūkanų normos obligacijoms, akcijoms, išankstiniams sandoriams, ateities sandoriams, paprastiesiems apsikeitimo sandoriams ir paprastiesiems pasirinkimo sandoriams, taip pat nustatytas supaprastintas metodas.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 07 01

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomas metodas, pagal kurį nustatomas pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, kaip nurodyta 94 straipsnio 3 dalyje, 273a straipsnio 3 dalyje ir 325a straipsnio 2 dalyje

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012¹, ypač į jo 94 straipsnio 10 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

- (1) veiklos dydis atspindi įstaigų taikytiną kapitalo apskaičiavimo sudėtingumo laipsnį. Kad būtų galima nustatyti, ar įstaigoms apskaičiuojant nuosavų lėšų reikalavimus rinkos rizikai ir sandorio šalies kredito rizikai padengti leidžiama taikyti supaprastintus metodus, įstaigos privalo apskaičiuoti balansinės ir nebalansinės veiklos dydį pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 94 straipsnio 1 dalį, 273a straipsnio 1 ir 2 dalis ir 325a straipsnio 1 dalį. Siekiant veiklos dydį apskaičiuoti teisingai, būtina nustatyti pozicijos pagrindinį rizikos veiksnį ir juo remiantis – tai, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija. Atsižvelgus į tų apskaičiavimų svarbą mažoms ir nesudėtingoms įstaigoms, metodas, pagal kurį nustatomas pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, turėtų būti proporcingas įstaigos sudėtingumo laipsniui;
- (2) metodas, pagal kurį nustatoma, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, turėtų derėti su Deleguotajame reglamente (ES) 2021/931² nustatyto ir sandoriams, nurodytiems Reglamento (ES) Nr. 575/2013 277 straipsnio 3 dalyje, taikomu metodu, pagal kurį nustatoma, ar sandoris, yra ilgoji, ar trumpoji pozicija;
- (3) kad apskaičiavimo rezultatai būtų tikslūs, metodas, pagal kurį nustatomas neišvestinių finansinių priemonių pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys, turėtų būti grindžiamas pagal riziką įvertinto delta jautrumo rizikos veiksniais apskaičiavimu, kaip nurodyta

¹ OL L 176, 2013 6 27, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

² 2021 m. kovo 1 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/931, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais pagal 277 straipsnio 5 dalį nustatomas sandorių, turinčių vieną arba daugiau nei vieną reikšmingą rizikos veiksnį, nustatymo metodas ir pagal 279a straipsnio 3 dalies a ir b punktus nustatoma pasirinkimo pirkti ir parduoti sandorių, priskirtų palūkanų normos rizikos kategorijai, priežiūrinės deltos apskaičiavimo formulė ir metodas, pagal kurį nustatoma, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji svarbiausio rizikos veiksnio arba reikšmingiausio atitinkamos rizikos kategorijos rizikos veiksnio pozicija, taikant standartizuotą sandorio šalies kredito rizikos vertinimo metodą, (OL L 204, 2021 6 10, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/931/oj).

Reglamento (ES) Nr. 575/2013 trečios dalies, IV antraštinės dalies, 1a skyriaus 2, 3 ir 6 skirsniuose. Be to, siekiant užtikrinti metodo nuoseklumą, metodas, pagal kurį nustatomas pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys, turėtų derėti su Deleguotajame reglamente (ES) 2021/931 nustatytu metodu, pagal kurį nustatomas išvestinių finansinių priemonių sandorių svarbiausias rizikos veiksnys ir reikšmingiausias rizikos veiksnys;

- (4) metodas, pagal kurį nustatoma, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pozicija, turėtų būti grindžiamas pagal riziką įvertinto delta jautrumo pagrindiniam rizikos veiksmui apskaičiavimu. Kai pagal riziką įvertinto delta jautrumo įstaigos negali apskaičiuoti, tą jautrumą jos turėtų nustatyti įvertindamos sandorio prekybos arba apsidraudimo nuo rizikos tikslą;
- (5) būtina nustatyti supaprastintą metodą mažoms ir nesudėtingoms įstaigoms, nes jos gali nepajėgti apskaičiuoti pagal riziką įvertinto delta jautrumo arba taikyti Deleguotajame reglamente (ES) 2021/931 nustatytą metodą, pagal kuriuos nustatomas išvestinių finansinių priemonių sandorių svarbiausias rizikos veiksnys ir reikšmingiausias rizikos veiksnys. Tas supaprastintas metodas turėtų būti tinkamas priemonėms, kuriomis mažos ir nesudėtingos įstaigos paprastai prekiauja. Galimybę taikyti tą supaprastintą metodą turėtų turėti ir didesnės įstaigos, kai prekiauja paprastomis priemonėmis, įtrauktomis į to supaprastinto metodo taikymo sritį;
- (6) taikant supaprastintą metodą gauti rezultatai turėtų atitikti rezultatus, apskaičiuotus taikant pagal riziką įvertinto delta jautrumo metodą. Vis dėlto reikėtų nustatyti supaprastinimo prielaidas siekiant sumažinti įstaigoms tenkančią apskaičiavimo ir veiklos naštą, visų pirma susijusių su priemonėmis, denominuotomis kita valiuta nei įstaigos ataskaitose nurodoma valiuta. Dėl tos priežasties įstaigoms turėtų būti leista nustatant pagrindinį rizikos veiksnių neatsižvelgti į valiutos, kuria denominuota finansinė priemonė, ir įstaigos ataskaitose nurodomos valiutos momentinį kursą, kai sandoris susijęs su akcijomis, obligacijomis ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurių pagrindinė priemonė paprastai būtų priskirta palūkanų normų, kredito, nuosavybės vertybinių popierių ar biržos prekių rizikos kategorijoms;
- (7) nustatant veiklos dydį nereikėtų atsižvelgti į pinigų srauto pozicijas, išreikštas ataskaitose nurodoma valiuta, nes dėl rizikos veiksnių pokyčių poveikio jų rinkos vertė nesikeičia;
- (8) šis reglamentas grindžiamas Europos bankininkystės institucijos Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;
- (9) Europos bankininkystės institucija dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrinėjo galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010³ 37 straipsnį, pateikti rekomendacijų,

³ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB, (OL L 331, 2010 12 15, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Neišvestinių finansinių priemonių pozicijos pagrindinių rizikos veiksnių nustatymo metodas

1. Nustatydamos neišvestinių finansinių priemonių pozicijos, priskirtos prekybos knygai, pagrindinį rizikos veiksniį, įstaigos pirmiausia nustato visus tos pozicijos rizikos veiksnis, labiausiai lemiančius pozicijos vertės pokyčius. Jos tai atlieka įvertindamos bent Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325l–325q straipsniuose nurodytus rizikos veiksnis. Įstaigų nustatyti rizikos veiksniai yra pozicijos rizikos veiksniai.
2. Pagal 1 dalį nustačiusios tik vieną neišvestinių finansinių priemonių pozicijos, priskirtos prekybos knygai, rizikos veiksniį, įstaigos tą rizikos veiksniį laiko tos pozicijos pagrindiniu rizikos veiksnium.
3. Pagal 1 dalį nustačiusios daugiau nei vieną neišvestinių finansinių priemonių pozicijos, priskirtos prekybos knygai, rizikos veiksniį, įstaigos tos pozicijos pagrindinį rizikos veiksniį nustato taikydamos šiuos veiksmus nurodyta tvarka:
 - (a) pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325r ir 325t straipsnius įstaigos apskaičiuoja kiekvieno rizikos veiksnio, nustatyto pagal šio straipsnio 1 dalį, jautrumą delta rizikai;
 - (b) pagal to reglamento 325f straipsnio 6 dalyje nustatytą formulę įstaigos apskaičiuoja svertinį jautrumą, naudodamos pagal šios dalies a punktą apskaičiuotas jautrumo vertes;
 - (c) pagrindiniu rizikos veiksnium įstaigos laiko rizikos veiksniį, atitinkantį didžiausią absoliučiąją svertinio jautrumo, apskaičiuoto pagal šios dalies b punktą, vertę.

2 straipsnis

Metodas, pagal kurį nustatoma, ar neišvestinių finansinių priemonių sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija

Nustatydamos, ar neišvestinių finansinių priemonių pozicija yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 94 straipsnio 3 dalyje ir 325a straipsnio 2 dalyje, įstaigos taiko vieną iš šių metodų:

- (a) apskaičiuoja pagrindinio rizikos veiksnio jautrumą delta rizikai pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325r straipsnį ir nustato, kad sandoris yra:
 - i) ilgoji to rizikos veiksnio pozicija, kai atitinkamas jautrumas delta rizikai yra teigiamas, arba
 - ii) trumpoji to rizikos veiksnio pozicija, kai atitinkamas jautrumas delta rizikai yra neigiamas;
- (b) įvertina pozicijos vertės priklausomybę nuo pagrindinio rizikos veiksnio, atsižvelgdamos į sandorio prekybos arba apsidraudimo nuo rizikos tikslą, kiek tai susiję su tuo rizikos veiksnium, ir remdamosi tuo vertinimu nustato, ar sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija.

3 straipsnis

Supaprastintas metodas, pagal kurį nustatomas neišvestinių finansinių priemonių pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar neišvestinių finansinių priemonių sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija

1. Nukrypdomos nuo 1 ir 2 straipsnių, įstaigos gali nustatyti šio straipsnio 2–8 dalyse nurodytų neišvestinių finansinių priemonių pozicijų pagrindinį rizikos veiksnį ir nustatyti, ar tokios pozicijos yra ilgosios, ar trumposios pagrindinio rizikos veiksnio pozicijos, taikydamos tose dalyse nurodytus metodus.
2. Obligacijoms, kurias sudaro fiksuotosios palūkanų normos skolos finansinės priemonės be pasirinkimo sandorio elementų, įstaigos taiko šį metodą:
 - (a) įstaigos nustato pagrindinį rizikos veiksnį pagal obligacijos kredito kokybės žingsnį bei sektorių, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325ah straipsnyje, ir obligacijos likusį terminą, remdamosi viena iš šių lentelių:
 - i) šio reglamento I priedo 1 lentelę, kai obligacijos pinigų srautai funkciškai nepriklauso nuo infliacijos lygio;
 - ii) šio reglamento I priedo 2 lentelę, kai obligacijos pinigų srautai funkciškai priklauso nuo infliacijos lygio;
 - (b) kai pagal šios dalies a punktą nustatytas pagrindinis rizikos veiksnys yra nerizikinga palūkanų norma, tas pagrindinis rizikos veiksnys yra išreikštas valiuta, kuria yra denominuota obligacija, o jo terminu pasirenkamas vienas iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325l straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnis obligacijos terminui;
 - (c) kai pagal šios dalies a punktą nustatytas pagrindinis rizikos veiksnys yra emitentų kredito maržos norma, tas pagrindinis rizikos veiksnys yra obligacijos emitento kredito marža, o jo terminu pasirenkamas vienas iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325m straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnis obligacijos terminui;
 - (d) įstaigos nustato, ar pozicija yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, remdamosi šiais principais:
 - i) kai pagal šios dalies a, b ir c punktus nustatytas pagrindinis rizikos veiksnys yra nerizikinga palūkanų norma arba emitentų kredito maržos norma, pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai obligacija yra parduodama, ir trumpoji pozicija, kai obligacija yra perkama;
 - ii) kai pagal šios dalies a, b ir c punktus nustatytas pagrindinis rizikos veiksnys yra infliacijos lygis, pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai obligacija yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai obligacija yra parduodama.
3. Obligacijoms, kurias sudaro kintamosios palūkanų normos skolos finansinės priemonės be pasirinkimo sandorio elementų, įstaigos taiko 2 dalyje nustatytą metodą. Kai pagal 2 dalies a punktą nustatytas pagrindinis rizikos veiksnys yra nerizikinga palūkanų norma ir obligacijos likęs terminas yra ilgesnis nei vieni metai, pagrindinis rizikos veiksnys tada yra emitentų kredito maržos norma, nustatyta pagal 2 dalies c punktą.

4. Akcijos pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys yra nuosavybės vertybinių popierių momentinė kaina.
Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai akcija yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai akcija yra parduodama.
5. Pinigų srauto pozicijos, kurios valiuta skiriasi nuo įstaigos ataskaitose nurodomos valiutos, pagrindinis rizikos veiksnys yra tos pinigų srauto pozicijos valiutos ir įstaigos ataskaitose nurodomos valiutos momentinis kursas.
Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai pinigų srauto pozicija yra turto straipsnis, ir trumpoji pozicija, kai ji yra įsipareigojimų straipsnis.
6. Fizinės biržos prekės pozicijų pagrindinis rizikos veiksnys yra biržos prekės momentinė kaina, atitinkanti pozicijos biržos prekės rūšį.
Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai fizinė biržos prekė yra turto straipsnis, ir trumpoji pozicija, kai ji yra įsipareigojimų straipsnis.
7. Kolektyvinio investavimo subjekto (KIS) pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys yra tą KIS atitinkantis rizikos veiksnys, Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325ap straipsnio 1 dalies 8 lentelėje nurodytas grupėje „Kiti sektoriai“.
Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai KIS akcijos arba vienetai yra perkami, ir trumpoji pozicija, kai KIS akcijos arba vienetai yra parduodami.
8. Atpirkimo sandorio pozicijos atveju, kai įstaiga arba jos sandorio šalis perduoda vertybinius popierius, nurodytus 2, 3 ir 4 dalyse, pagrindinis rizikos veiksnys yra atitinkama bendroji palūkanų norma arba nuosavybės vertybinių popierių atpirkimo sandorio norma.
Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai atpirkimo sandoris vykdomas pagal atpirkimo susitarimą, ir trumpoji pozicija, kai jis vykdomas pagal atvirkštinio atpirkimo susitarimą.

4 straipsnis

Išvestinių finansinių priemonių pozicijos pagrindinių rizikos veiksnių nustatymo metodas

1. Nustatydamos išvestinių finansinių priemonių pozicijos pagrindinį rizikos veiksnių, įstaigos pirmiausia nustato:
 - (a) visus sandorio rizikos veiksnius pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/931 1 straipsnį;
 - (b) tai, ar sandoris turi vieną, ar daugiau nei vieną reikšmingą rizikos veiksnių, pagal to deleguotojo reglamento 2 ir 3 straipsnius;
 - (c) sandorio reikšmingus rizikos veiksnius ir reikšmingiausią iš jų pagal to deleguotojo reglamento 4 straipsnį.
2. Pagal 1 dalį nustačiusios tik vieną išvestinių finansinių priemonių sandorio reikšmingą rizikos veiksnių, įstaigos tą rizikos veiksnių laiko pagrindiniu rizikos veiksniu.
3. Pagal 1 dalį nustačiusios, kad išvestinių finansinių priemonių sandoris turi daugiau nei vieną reikšmingą rizikos veiksnių ir jie visi priklauso tai pačiai rizikos kategorijai, nurodytai Reglamento (ES) Nr. 575/2013 277 straipsnio 1 dalyje, įstaigos

reikšmingiausią tos rizikos kategorijos rizikos veiksnį laiko pagrindiniu rizikos veiksmiu.

4. Pagal 1 dalį nustačiusios, kad išvestinių finansinių priemonių sandoris turi daugiau nei vieną reikšmingą rizikos veiksnį ir jie priklauso dviem ar daugiau rizikos kategorijų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 575/2013 277 straipsnio 1 dalyje, įstaigos nustato pagrindinį rizikos veiksnį taikydamos vieną iš šių metodų:
 - (a) kai įstaigos yra nustačiusios reikšmingus rizikos veiksmius pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/931 4 straipsnio 2 arba 4 dalį, pagrindinis rizikos veiksnys yra reikšmingiausias rizikos veiksnys, atitinkantis didžiausią rizikos kategorijos papildomą mokestį iš nurodytųjų Reglamento (ES) Nr. 575/2013 280a–280f straipsniuose;
 - (b) kai įstaigos yra nustačiusios reikšmingus rizikos veiksmius pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2021/931 4 straipsnio 3 dalį, pagrindinis rizikos veiksnys yra reikšmingiausias rizikos veiksnys, atitinkantis didžiausią absoliučiąją svertinio jautrumo vertę iš nurodytųjų to deleguotojo reglamento 4 straipsnio 3 dalies b punkte.
5. Įstaiga, taikanti vieną iš Deleguotojo reglamento (ES) 2021/931 4 straipsnyje nustatytų metodų konkretaus išvestinių finansinių priemonių sandorio pozicijos vertei apskaičiuoti, tą patį metodą taiko ir nustatydamą to sandorio pagrindinį rizikos veiksnį.

5 straipsnis

Metodas, pagal kurį nustatoma, ar išvestinių finansinių priemonių sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija

Nustatydamas, ar išvestinių finansinių priemonių pozicija yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 94 straipsnio 3 dalyje, 273a straipsnio 3 dalyje ir 325a straipsnio 2 dalyje, įstaigos sandorio pagrindiniam rizikos veiksmiui taiko bet kurį iš Deleguotojo reglamento (ES) 2021/931 6 straipsnyje nustatytų metodų.

6 straipsnis

Supaprastintas metodas, pagal kurį nustatomas išvestinių finansinių priemonių pozicijos pagrindinis rizikos veiksnys ir tai, ar išvestinių finansinių priemonių sandoris yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija

1. Nukrypdamos nuo 4 ir 5 straipsnių, įstaigos gali nustatyti šio straipsnio 2–17 dalyse nurodytos išvestinių finansinių priemonių pozicijos pagrindinį rizikos veiksnį ir nustatyti, ar tokia pozicija yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, taikydamos tose dalyse nurodytus metodus.
2. Ateities arba išankstinių sandorių dėl akcijų ar akcijų indeksų pagrindiniu rizikos veiksmiu įstaigos atitinkamai laiko nuosavybės vertybinių popierių momentinę kainą arba indekso momentinę kainą.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai pasinaudojimo ateities arba išankstiniu sandoriu teisė yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai ta teisė yra parduodama.

3. Išankstinių palūkanų normų sandorių (FRA) atveju, kai viena sandorio šalis gauna kintamąsias palūkanas ir moka fiksuotąsias palūkanas, įstaigos pagrindiniu rizikos veiksniu laiko nerizikingą palūkanų normą, atitinkančią:

- (a) valiutą, su kuria yra susietas išankstinis palūkanų normų sandoris;
- (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325l straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį išankstinio palūkanų normų sandorio terminui.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai įstaiga moka fiksuotąsias palūkanas, ir trumpoji pozicija, kai ji gauna fiksuotąsias palūkanas.

4. Ateities arba išankstinių sandorių dėl obligacijų, kurias sudaro fiksuotosios arba kintamosios palūkanų normos skolos finansinės priemonės be pasirinkimo sandorio elementų, atveju įstaigos nustato, ar obligacija yra perkama, ar parduodama pagal ateities arba išankstinį sandorį, ir tuo pagrindu nustato pagrindinį rizikos veiksnį ir tai, ar pozicija yra ilgoji, ar trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, taikydamos atitinkamai 3 straipsnio 2 arba 3 dalyje nurodytus metodus fiksuotosios arba kintamosios palūkanų normos skolos finansinės priemonės pagrindinei priemonei.

5. Ateities arba išankstinių sandorių dėl užsienio valiutos ir įstaigos ataskaitose nurodomos valiutos kurso atveju pagrindiniu rizikos veiksniu įstaigos laiko momentinį užsienio valiutos ir įstaigos ataskaitose nurodomos valiutos kursą.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai užsienio valiuta yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai užsienio valiuta yra parduodama.

6. Ateities arba išankstinių sandorių dėl biržos prekių pagrindiniu rizikos veiksniu įstaigos laiko biržos prekių momentinę kainą, atitinkančią:

- (a) biržos prekių rūšį, nustatytą ateities arba išankstinio sandorio sutartyje;
- (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325p straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį ateities arba išankstinių sandorių terminui.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai biržos prekės yra perkamos, ir trumpoji pozicija, kai jos yra parduodamos.

7. Paprastųjų pasirinkimo pirkti arba parduoti sandorių, kurių vienintelė pagrindinė priemonė yra akcijos ar akcijų indeksas, pagrindiniu rizikos veiksniu įstaigos atitinkamai laiko nuosavybės vertybinių popierių momentinę kainą arba indekso momentinę kainą.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai pasinaudojimo pasirinkimo pirkti sandoriu teisė yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai ta teisė yra parduodama. Pozicija yra ilgoji pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra parduodama, ir trumpoji pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra perkama.

8. Paprastųjų pasirinkimo pirkti arba parduoti sandorių, kurių vienintelė pagrindinė priemonė yra obligacija, kurią sudaro fiksuotosios palūkanų normos skolos finansinė priemonė, pagrindinį rizikos veiksnį įstaigos nustato taikydamos 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą metodą pagrindinei obligacijai.

Kai pagal 3 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus nustatytas pagrindinis rizikos veiksnys yra nerizikinga palūkanų norma arba emitentų kredito maržos norma, pozicija yra trumpoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai pasirinkimo pirkti teisė yra perkama, ir ilgoji pozicija, kai pasirinkimo pirkti teisė yra parduodama, taip

pat pozicija yra trumpoji pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra parduodama, ir ilgoji pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra perkama.

Kai pagal 3 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus nustatytas pagrindinis rizikos veiksnys yra infliacijos lygis, pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai pasirinkimo pirkti teisė yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai pasirinkimo pirkti teisė yra parduodama, taip pat pozicija yra ilgoji pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra parduodama, ir trumpoji pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra perkama.

9. Paprastųjų pasirinkimo sandorių dėl apsikeitimo sandorio pagrindinį rizikos veiksniį įstaigos nustato taikydamos 15 dalyje nustatytą metodą pagrindiniam palūkanų normų apsikeitimo sandoriui.

Kai pagal pasirinkimo sandorį dėl apsikeitimo sandorio įgyjama teisė sudaryti palūkanų normų apsikeitimo sandorį, pagal kurį pasirinkimo sandorio turėtojas gauna kintamąsias palūkanas ir moka fiksuotąsias palūkanas, pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai įstaiga teisę pasirinkti apsikeisti teisėmis nusipirko, ir trumpoji pozicija, kai įstaiga teisę pasirinkti apsikeisti teisėmis pardavė.

Kai pagal pasirinkimo sandorį dėl apsikeitimo sandorio įgyjama teisė sudaryti palūkanų normų apsikeitimo sandorį, pagal kurį pasirinkimo sandorio turėtojas moka kintamąsias palūkanas ir gauna fiksuotąsias palūkanas, pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai įstaiga teisę pasirinkti apsikeisti teisėmis pardavė, ir trumpoji pozicija, kai įstaiga teisę pasirinkti apsikeisti teisėmis nusipirko.

10. Viršutinės palūkanų normos ribos pasirinkimo sandorių ir apatinės palūkanų normos ribos pasirinkimo sandorių pagrindiniu rizikos veiksniu įstaigos laiko nerizikingą palūkanų normą, atitinkančią:

- (a) valiutą, su kuria yra susietas viršutinės arba apatinės palūkanų normos ribos pasirinkimo sandoris;
- (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325l straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį viršutinės arba apatinės palūkanų normos ribos pasirinkimo sandorio terminui.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai teisė pasirinkti viršutinę palūkanų normos ribą yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai teisė pasirinkti viršutinę palūkanų normos ribą yra parduodama. Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai teisė pasirinkti apatinę palūkanų normos ribą yra parduodama, ir trumpoji pozicija, kai teisė pasirinkti apatinę palūkanų normos ribą yra perkama.

11. Paprastųjų pasirinkimo pirkti arba parduoti sandorių, kurių vienintelė pagrindinė priemonė yra biržos prekė, pagrindiniu rizikos veiksniu įstaigos laiko biržos prekių momentinę kainą, atitinkančią:

- (a) biržos prekių rūšį, nustatytą pasirinkimo sandorio sutartyje;
- (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325p straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį pasirinkimo sandorio terminui.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai pasinaudojimo pasirinkimo pirkti sandoriu teisė yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai ta teisė yra parduodama. Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra parduodama, ir trumpoji pozicija, kai pasirinkimo parduoti teisė yra perkama.

12. Paprastųjų valiutos pasirinkimo sandorių pagrindiniu rizikos veiksnio įstaigos laiko momentinę užsienio valiutos ir įstaigos ataskaitose nurodomos valiutos kursą.
- Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai užsienio valiuta yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai užsienio valiuta yra parduodama.
13. Vieno pavadinimo kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių pagrindiniu rizikos veiksnio įstaigos laiko emitentų kredito maržos normą, atitinkančią:
- (a) emitentą, susietą su apsikeitimo sandoriu;
 - (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325m straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį apsikeitimo sandorio terminui.
- Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai apsauga yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai apsauga yra parduodama.
14. Į indeksą įtrauktų kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių pagrindiniu rizikos veiksnio įstaigos laiko kredito maržos normą, atitinkančią:
- (a) kredito indeksą, susietą su apsikeitimo sandoriu;
 - (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325m straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį apsikeitimo sandorio terminui.
- Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai apsauga yra perkama, ir trumpoji pozicija, kai apsauga yra parduodama.
15. Palūkanų normų apsikeitimo sandorių atveju, kai viena sandorio šalis gauna kintamąsias palūkanas ir moka fiksuotąsias palūkanas, įstaigos pagrindiniu rizikos veiksnio laiko nerizikingą palūkanų normą, atitinkančią:
- (a) valiutą, susietą su apsikeitimo sandoriu;
 - (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325l straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį apsikeitimo sandorio terminui.
- Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai įstaiga moka fiksuotąsias palūkanas, ir trumpoji pozicija, kai ji gauna fiksuotąsias palūkanas.
16. Nuosavybės vertybinių popierių apsikeitimo sandorių atveju, kai viena sandorio šalis gauna grąžą už akcijas arba akcijų indeksą ir moka fiksuotąsias arba kintamąsias palūkanas, pagrindiniu rizikos veiksnio įstaigos atitinkamai laiko nuosavybės vertybinių popierių momentinę kainą arba indekso momentinę kainą.
- Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai įstaiga gauna grąžą už akcijas arba akcijų indeksą, ir trumpoji pozicija, kai įstaiga moka grąžą už akcijas arba akcijų indeksą.
17. Biržos prekių apsikeitimo sandorių atveju, kai viena sandorio šalis gauna pinigų srautus, grindžiamus pagrindinės biržos prekės kaina, ir moka fiksuotąsias arba kintamąsias palūkanas, pagrindiniu rizikos veiksnio įstaigos laiko biržos prekės momentinę kainą, atitinkančią:
- (a) biržos prekių rūšį, nustatytą apsikeitimo sandorio sutartyje;
 - (b) pasirinktą vieną iš Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325p straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų, kuo artimesnį apsikeitimo sandorio terminui.

Pozicija yra ilgoji pagrindinio rizikos veiksnio pozicija, kai įstaiga gauna pinigų srautus, grindžiamus pagrindinės biržos prekės kaina, ir trumpoji pozicija, kai įstaiga moka pinigų srautus, grindžiamus pagrindinės biržos prekės kaina.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 07 01

Komisijos vardu

Pirmininkė

Ursula VON DER LEYEN